

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 128732

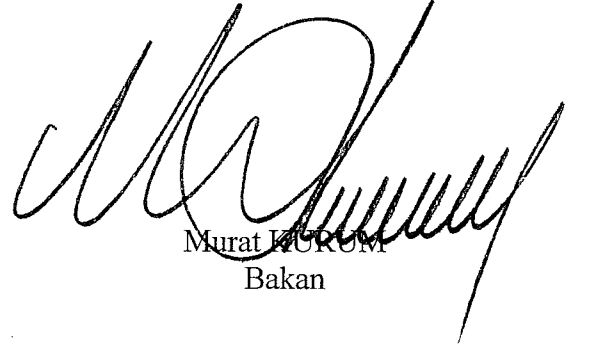
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Haziran 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste (1 Adet- 9 Sayfa)

-Cevap Yazısı (72 Adet, 161 Sayfa)

**TOKAT MİLLETVEKİLİ
SAYIN KADİM DURMAZ'IN
TBMM 7/28974 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Tokat ili, Merkez ilçesi, Yağmurlu Köyü, Töngelbeli Sırtı Mevkii (102 Ada, 1 Nolu Parsel) dahilinde bulunan 22,74 hektarlık alanda “Kalker Ocağı ve Kırma-Elleme Tesisi” projesinin yapılması için “ÇED Gerekli Değildir Kararı” alınmıştır.

Kalker Ocağı ve Kırma-Elleme Tesisinin yapılacağı yer kış aylarında 692, yaz aylarında 5000'e yaklaşan nüfusu olan Yağmurlu köyünün hemen üstüdür. Yerleşim yerine çok yakındır.

Bölge mera alanıdır. Yapılması düşünülen tesis Karadeniz'i İç Anadolu'ya bağlayan Niksar-Tokat ana yoluna da çok yakın mesafededir.

Patlatmalı yöntemle işletilen tesisler; doğal çevre üzerinde bozucu, yıkıcı, tahrip edici, insan yaşamı üzerine çok çeşitli olumsuz etkilere hatta yaralanma ve kazalara neden olmaktadır.

Taş ocaklarının faaliyeti sonucu oluşan tozlar, insanlar ve bitkiler üzerinde olumsuz etki yapmaktadır. Bu hava kirleticiler, bitki örtüsünün ve ekili alanların zarar görmesine neden olur. Taş ocaklarından çevreye verilen atık maddeler; çevredeki bitki örtüsüne, toprak yapısına, havaya, suya, tarım alanlarına ve canlı habitatlarına zarar verir.

Yüzyıllarca süren erime sonucunda kireç taşları ve kayaların içinde suyolları, mağaralar oluşur. Bu çatlak/mağara sistemi yağış sularını kaynaklara, düdenlere, yeraltı sularına taşır. Taş ocağı işletmelerinde yapılan patlamalar çatlak/mağara sistemini bozar, çökmeler suyollarının değişmesine, suyun derinlere kaçmasına sebep olur. Sonuçta su kaynaklarını kullanan çiftçiler ile yerleşim alanları ve diğer tesisler zarar görürler. Taş ocaklarındaki patlatmalar deprem etkisi de yapmaktadır. Taş ocağına yakın yerleşim alanlarındaki evlerin duvarlarında çatlamlar görüldüğü örnekte mevcuttur.

Gerekli incelemeler yapılmadan verilen bu karar bölge halkı, tarım ve hayvancılığı, içme suyu gibi konularda telafisi güç ve imkansız zararlar doğuracaktır.

Niksar-Tokat yolunu firmanın 3,5 km mesafede çalışır durumda ruhsatlı Kalker Ocağı ve Kırma-Elleme Tesisi varken bu yakın mesafede yeniden bir tahribata izin verilmesi tamamen bir doğa ve çevre katliamıdır. Ruhsatı iptal edilmelidir.

Bu nedenle;

- 1- 97,80 hektarlık alanın ruhsat alanının 23,92 hektarlık kısmı gösterilerek ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesi kapsamında ÇED raporu hazırlanılmamakta, tesisin çevresel etki değerlendirilmesinin olması gerekenden daha küçük bir boyutta gösterilmesini, çevreyi koruma göreviniz kapsamında doğru buluyor musunuz?
- 2- Ruhsat alanı sınırlarında ve etki alanında içme suyu kaynakları bulunmaktadır. Bakanlığınız değişik dönemlerde, su fakiri olduğumuzu deklare etmişti. Taş ocağı faaliyetleri birçok yerleşim alanının su kaynaklarını olumsuz olarak etkileme riski bulunmaktadır. Su fakiri olduğumuzu söyleyen bir kurum olarak, bu riski göze almanız, ÇED raporu istememeniz kurumunuz asli görevleri ve resmi söylemleri ile çelişmiyor mu?
- 3- Proje sahası içme su kaynaklarının kısa, orta veya uzun mesafeli koruma alanlarında mıdır?
- 4- Köylünün “ÇED Gerekli Değildir Kararı” eline gelene kadar haberi dahi olmadığı ve istemediği Kalker Ocağı ve Kıрма-Elleme Tesis projesini “halkın katılımı” ilkesi yönünden doğru buluyor musunuz?
- 5- Covid-19 salgını nedeniyle Tarım ve Hayvancılığın ne kadar önemli olduğu apaçık ortadayken, bölgede ki tarım ve hayvancılığı, insan sağlığını can ve mal güvenliğini olumsuz yönde etkileyecek bu projeye nasıl ÇED Gerekli Değildir Kararı verilmiştir?
- 6- ÇED Gerekli Değildir Kararının altında imzası bulunan Kamu, Kurum ve Kuruluş yetkilileri bizzat bölgede inceleme yapmış, yerleşim yerinde yaşayan vatandaşlarımızın görüşlerini almışlar mıdır? Almadıysa neden almamışlardır?
- 7- Kalker Ocağı ve Kıрма-Elleme Tesisinden etkilenecek köylülerin görüşlerinin alınmasını ve o yönde tekrar bir karar alınması için bir çalışmanız olacak mıdır?
- 8- Proje sahasının bulunduğu bölgedeki diğer kirletici tesislerle birlikte kümülatif etki değerlendirmesi yapılmış mıdır?

CEVAPLAR:

Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden alınan bilgilere göre;

ÇED Yönetmeliği'nin 7. ve 15. maddelerinde hangi projelerin Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamında olduğu belirtilmektedir. Yönetmeliğin Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesinde (EK-I) yer alan projelerle ilgili yetki Bakanlığımızda olduğundan ÇED süreci Bakanlık nezdinde yürütülmekte,. Seçme-Elleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesinde (EK-II) yer alan projelerle ilgili ÇED süreci Valilikler nezdinde yürütülmektedir.

İlimiz, Merkez ilçesi, Yağmurlu Köyü Töngelbeli Sırtı Mevkii 102 Ada, Nolu Parselde Akhel İnş. Mad. Nak. Taah. Turizm San. ve Ltd. Şti. tarafından S:87312 Sicil Numaralı ve ER:3296701 Erişim Numaralı 97,8 hektarlık ruhsatlı alanın 22,74 hektarlık alanında gerçekleştirilmesi planlanan Patlatmalı Kalker Ocağı ve 396.000 ton/yıl Kırma-Eleme Tesisi Projesi için proje tanıtım dosyası ile birlikte 25.12.2019 tarihinde Bakanlığımız e-ÇED sistemi üzerinden başvuru yapılmıştır.

Ruhsat alanı 97,8 hektar olmakla beraber faaliyet alanı için başvuru yapılan Kalker Ocağı ve Kırma-Eleme Tesisi alanı 22,74 hektar ve Kırma Eleme Tesisi 396.000 ton/yıl'dır. Kalker Ocağı alanı 25 hektarın ve Kırma Eleme Tesisi 400.000 ton/yıl olan eşik değerinin altında olduğundan proje Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği Ek-2 seçme, eleme kriterlerine tabi olduğundan e-ÇED sistemi üzerinden Proje Tanıtım Dosyası hazırlanarak başvuru yapılmıştır.

ÇED Yönetmeliği'nin 17. maddesi doğrultusunda; 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre incelenmiş ve değerlendirilmiş, gerekli hesaplamalar ve modellemeler yapılmış, çıkan sonuçların ilgili mevzuatlarda belirtilen standart değerlerin altında kabul edilebilir ölçülerde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca projeye ilgili ve yetkili kurumlara görüşleri sorulmuş ve kurumlardan projenin uygun bulunduğu dair görüşler bildirilmiştir. İlgili ve yetkili kurum görüşlerinin olumlu olması nedeniyle gerekli hususlar Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt altına alınarak, ÇED Yönetmeliği'nin 17. maddesi gereğince 06.04.2020 tarihinde Tokat Valiliği tarafından "*ÇED Gerekli Değildir Kararı*" verilmiştir.

Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce, Amasya Orman Bölge Müdürlüğünün, Tokat İl Tarım ve Orman Müdürlüğünün, Tokat İl Özel İdaresinin, Tarım ve Orman Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğü Tokat Şube Müdürlüğünün, DSİ 72. Şube Müdürlüğünün, Sivas Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED) üzerinden İl Müdürlüğümüze sunulan Proje Tanıtım Dosyasına e-ÇED üzerinden ulaşılarak, bahse konu projenin gerçekleştirilmesinde sakınca bulunup bulunmadığı hususunda kurum görüşleri talep edilmiştir. Kurum görüşleri değerlendirilmiş ve görüşlerde belirtilen hususlar Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Valilikler tarafından verilen ÇED Gerekli Değildir Kararları ve Bakanlığımız tarafından verilen ÇED Olumlu Kararları; yargı yoluna (süresi içerisinde) başvurulması ve yargılama organları tarafından yürütmesinin durdurulması ya da iptaline karar verilmesi durumunda geçerliliği yitirmektedir.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

